

Joan Miró, història d'un tapís

ROSA M. RICOMÀ
Museu d'Art Modern de Tarragona

MUSEU D'ART MODERN
DE TARRAGONA

Detall de la signatura
dels autors del Tapís de
Tarragona.

En la pàgina anterior,
l'artista Josep Royo
davant del tapís que va
fer amb Joan Miró.

Per a més informació:

C. Santa Anna, 8
43003 Tarragona
Tel. 977 235 032
mamt@
diputaciodelatarragona.cat
www.altanet.org

HORARI DE VISITES:
De dimarts a divendres,
de 10 a 20 h.
Dissabte, de 10 a 15 h i
de 17 a 20 h.
Diumenge i festius,
d'11 a 14 h.
Dilluns tancat.
Entrada lliure.

SERVEIS:
Biblioteca auxiliar
Servei Pedagògic
pedagògic.altanet.org

El Museu d'Art Modern fou creat per la Diputació de Tarragona l'any 1976 a fi de promoure l'estudi i el coneixement de l'art modern i contemporani, i alhora conservar i mostrar el seu patrimoni artístic i compartir-lo amb la comunitat. Amb aquesta finalitat es constituí el Museu, dotat d'una biblioteca auxiliar, d'un centre de documentació i d'un arxiu fotogràfic. L'edifici que acull el Museu, situat a la Part Alta de Tarragona i fruit de la unió de tres cases del segle XVIII, fou rehabilitat per l'arquitecte Jaume Mutlló. L'any 1991, se n'inaugurà la restauració i el condicionament estructural que coneixem actualment. El 2008, el Museu d'Art Modern presentà la renovació de la seva exposició permanent amb un nou projecte museogràfic que aporta un important caràcter didàctic a la presentació de les col·leccions.

Per tal de facilitar l'apropament de l'art a un ampli sector de públic infantil i juvenil, el Museu d'Art Modern ofereix als centres d'ensenyament, mitjançant el seu Servei Pedagògic, la possibilitat de realitzar visites guiades per a grups d'escolars a partir dels tres anys, amb la concertació prèvia de cita. El Servei Pedagògic amplia anualment la seva oferta pedagògica a fi d'involucrar la comunitat docent en l'aprenentatge del coneixement de l'art modern i contemporani.

MIRÓ. HISTÒRIA D'UN TAPÍS

El 27 de setembre de 1968, Joan Miró signava un dibuix, un primer esborrany en què assenyalava les diferents parts que constituïen el Tapís de Tarragona, per a la seva execució a càrrec de Josep Royo.

Aquest dibuix fou un dels gests que palesaren l'agraïment del mestre, davant els embats de la vida, vers un jove metge, el Dr. Rafel Orozco. Aquest metge atengué Maria Dolors Miró, l'única filla de l'artista, la nit de Cap d'Any de 1966, quan fou atropellada pel tren en creuar el pas a nivell de Mont-roig del Camp.

Aquest fatídic esdeveniment, i la generositat del Dr. Orozco, propiciaren que el pagament dels honoraris

mèdics professionals no fossin de caire monetari, sinó que aquest demanà al pintor un quadre per al nou centre assistencial del qual seria director, l'avui desaparegut Hospital de la Creu Roja de Tarragona.

La resposta, al cap d'uns mesos, fou una pintura com a avançada d'un projecte més ambiciós que encetaria un nou vessant en la trajectòria de Joan Miró: la realització d'un tapís de gran dimensions.

Joan Miró batejà l'obra com a Tapís de Tarragona, i l'encarregà al jove artista Josep Royo, que havia contribuït a la renovació de la Fàbrica de Tapissos Aymat de Sant Cugat del Vallès, la qual més endavant es coneixeria com a Escola Catalana de Tapisseria.

Aquell projecte fou l'inici d'un camí compartit entre Joan Miró i Josep Royo, que els portà a la recerca de nous espais per a la realització de les seves obres conjuntes, com ara l'emblemàtica Farinera de Tarragona, que veurà sortir d'entre els seus murs obres de cabdal importància per a molts creadors.

Creu Roja conserva la propietat del Tapís de Tarragona, i l'ha cedit en dipòsit a la Diputació de Tarragona perquè s'exhibeixi en aquest Museu d'Art Modern.

1. BRONZE NU. JULIO ANTONIO: UNA VIDA D'ESCUPTOR

El Museu d'Art Modern de Tarragona rebé l'any 1968 el llegat d'una gran part de l'obra de l'escultor Julio Antonio (Móra d'Ebre 1889- Madrid 1919).

MUSEU D'ART MODERN
DE TARRAGONA

El Museu d'Art Modern de Tarragona compta amb diferents sales on s'exposa la seva important col·lecció d'art.

En l'exposició es poden veure diverses facetes del treball de Julio Antonio, del qual cal destacar la seva tasca de renovació de l'escultura a l'Estat espanyol i la seva vinculació al moviment literari de la Generació del 98. Tanmateix, l'objectiu principal de la mostra és apropar el "Monument als Herois de 1811" a la ciutadania de les nostres comarques i als visitants en general, i posar en valor la relació existent entre l'art i la societat amb què conviu. Si bé és cert que la ubicació del monument (en plena Rambla Nova, en la cruïlla dels carrers d'Ixart i de Cañellas) l'ha convertit en una icona de la ciutat, possiblement molts dels que han fet seu aquest espai tindrien dificultats per esmentar quatre dades del monument.

2. TRANSICIÓ. EL PAS DEL SEGLE XIX AL XX

A més de Julio Antonio, altres artistes visqueren el pas del segle XIX al XX a les comarques de Tarragona. Mentre que en pintura, creadors com Josep Tapiró, Josep Sancho Piqué, José Nogué Massó i Antoni Torres Fuster van seguir pautes academicistes, en escultura, Santiago Costa, Josep Cañas i Josep Pujol Montané s'obriren a noves tendències i travessaren fronteres.

3. EL TALLER I L'ESCOLA

Proclamada la II República l'any 1931, la Generalitat bastí un important projecte a l'entorn de la cultura del país. La creació del Taller-Escola de Pintura i Escultura suposa l'existència a Tarragona d'un centre capdavanter en la formació d'arts plàstiques. La proposta, dirigida per Ignasi Mallol i Joan Rebull juntament amb els professors Salvador Martorell, Enric Cristòfol Ricart, Josep M. Capdevila i Rafael Benet, contribuï a la formació d'un gran nombre d'alumnes, alguns dels quals, com ara Josep Busquets, Sadurní Garcia Anguera, M. Teresa Ripoll, Gonzalo Lindín o Enric Pinet, esdevingueren artistes reconeguts.

L'Escola fou destruïda a causa dels bombardeigs que patí la ciutat de Tarragona en el decurs de la guerra civil. Poc temps després de finalitzar la Guerra Civil, l'any 1946, la Diputació de Tarragona encetà el projecte de creació d'una Escola Taller d'Art adreçada a la formació en el camp de les arts aplicades, vinculada inicialment a l'Escola del Treball de Tarragona.

L'escultor Lluís M. Saumells en fou el primer director, mentre que el també escultor Salvador Martorell i els pintors Gonzalo Lindín i Sadurní Garcia Anguera hi iniciaren l'ensenyament com a professors. L'any 1951, l'Escola s'establí a la Casa Martí, edifici on ara ens trobem i que fou la residència del científic altafullenc Antoni Martí i Franquès. L'Escola es traslladà, el 1976, a la seva actual ubicació a la zona de Sant Pere Sescelades. Al llarg de la

vida d'aquest centre docent, avui Escola d'Art i Disseny, un gran nombre de professionals han format part del seu cos docent, aconseguint un ampli prestigi professional tant en la docència com en la creació artística.

4. CONTEMPORANEÏTAT

La democratització del sistema polític que facilità el desenvolupament artístic intern i les relacions internacionals, així com la intensa comercialització del fenomen artístic, propiciaren durant els anys vuitanta un fort desenvolupament de les arts plàstiques. Tot i això, en la darrera dècada del segle l'entusiasme decaigué, però no així el treball i la qualitat dels artistes.

LA BIENNAL D'ART DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

Amb la Medalla Julio Antonio d'escultura i la Medalla Tapiró de pintura, la Diputació de Tarragona instaurà l'any 1944 uns premis per al foment de la creació artística. Aquest guardó, inicialment amb caràcter anual, esdevingué amb el pas del temps la Biennial d'Art que coneixem avui dia.

LA CAPELLA. TOM CARR (TARRAGONA, 1956)

Ordre i geometria són elements constants en la seva producció escultòrica. Formes com el quadrat, el triangle i el cercle es presenten en tipologies molt variades, més o menys fràgils, tot jugant amb els buits, l'aire i la llum que les penetren i les envolten. *Aqua et tempus*, la instal·lació que podem veure a La Capella, és el resultat de l'exposició homònima que l'artista realitzà en aquest museu el 1997. La mostra tingué una antítesi, *Ignis et tempus*, que es presentà paral·lelament al Museu de Graz. ■

